

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

cjl_lit02 Neruda

Jan Neruda – Jak si pan Vorel nakouřil pěnovku

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0950
Kódování materiálu	VY_32_INOVACE_cjl_lit02
Označení materiálu	lit02_pl.pdf
Název školy	Gymnázium Kladno
Autor	PhDr. Taťána Podpěrová
Anotace	Výukový materiál pro práci s uměleckým textem, doplnění informací o Janu Nerudovi, zařazení autora, rozbor celé povídky, práce s uměleckým textem
Předmět	Český jazyk a literatura
Tematická oblast	Literatura
Téma	Jan Neruda – Jak si pan Vorel nakouřil pěnovku, práce s uměleckým textem
Očekávané výstupy	Zopakování informací o Janu Nerudovi, rozbor povídky a zařazení autora, práce s uměleckým textem, poslech magnetofonové nahrávky, porovnání čteného textu s uměleckým přednesem
Klíčová slova	Literární směr, žánr, téma, próza, povídka, fejeton, báseň
Druh učebního materiálu	Prezentace
Ročník	Tercie
Cílová skupina	nižší stupeň osmiletého gymnázia
Ověřeno	22. 10. 2013, 03
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora	

Metodický pokyn

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

cjl_lit02 Neruda

JAN NERUDA – JAK SI PAN VOREL NAKOUŘIL PĚNOVKU

/ Rozbor povídky a uměleckého textu /

/ Studenti dostali za domácí úkol přečíst si povídku od J. Nerudy – Jak si pan Vorel...

Již v předchozích hodinách jsme pracovali s povídkou Přivedla žebráka na mizinu /.

1. V textu o Janu Nerudovi najdi 10 chybných informací a oprav je:

Jan Neruda patří mezi nejznámější české realisty 20. Stol.

Narodil se v Praze v Břevnově, v r. 1834. Od dětství žil téměř 30 let v Praze na Malé Straně v domě U Dvou sumců.

Po maturitě studoval filozofii a práva, ale studia nedokončil. Působil jako učitel, později jako novinář. Do Lidových novin přispíval svými fejetony. Napsal jich přes 200 a označoval je čtverečkem.

Je autorem 6 básnických sbírek:

Hřbitovní květy

Knihy veršů

Básně kosmické

Balady a romance

Prosté básně

Zpěvy páteční

Z prozaické tvorby se proslavil románem Trhani, knihou Povídky malostranské a sbírkou reportáží Arabesky. Některé fejetony byly vydány v souborech – např. Žerty hravé i dravé, Obrazy z cest.

2. Rozbor povídky – Jak si pan Vorel nakouřil pěnovku

a/ Zařadte autora – literární směr, žánr, téma, mravní úkol povídky

b/ Charakterizujte pana Vorla

c/ Proč nechtěli obyvatelé Malé Strany mezi sebe pana Vorla přijmout?

d/ Jak se v té době jmenovala Nerudova ulice?

e/ Kdo byl vinen za smrt pana Vorla? Lze nějak omluvit jednání lidí, kteří se k němu chovali stále odmítavě?

f/ Uveďte názvy alespoň 3 dalších povídek z této sbírky

g/ Kterého jiného hrdinu z téže sbírky vám pan Vorel připomíná?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

cjl_lit02 Neruda

Práce s textem – úryvek – „ O deváté hodině pak.....

..... ono to půjde.“ / Str. 143 – 145 /

a/ Vysvětlete významy následujících slov:

.....nejde-li počinek ten první

.....Když čepce nejde tak dlouho

.....dva žejdlíky prostřední krupice

b/ Rozdíl v chování slečny Poldýnky a pana Vorla

c/ Najděte neobvyklé výrazy ve slovní zásobě ve srovnání se současnou češtinou

3. Nyní si poslechneme ukázkou z magnetofonové nahrávky. Povídku namluvil národní umělec Martin Růžek. Je pro vás lepší si povídku sami přečíst nebo ji vyslechnout v tomto podání? Proč?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

cjl_lit02 Neruda

ŘEŠENÍ

1. 20. Stol. – 19. Stol.
v Břevnově – na Smíchově
dům U Dvou sumců – U Dvou slunců
přes 200 – přes 2000
označoval je čtverečkem – trojúhelníčkem
Hřbitovní květy – kvítí
Básně kosmické – písně
Prosté básně – motivy
Arabesky – sbírka reportáží – povídek
Obrazy z cest – z ciziny
2. a/ realismus, povídka, pomluva a její dopad na člověka, nevěřit tomu, co se povídá, dělat si vlastní úsudek o lidech
b/ srdečný, hodný, laskavý, trpělivý
c/ Pro ně to byl vetřelec, cizí člověk, který narušil jejich stereotypní koloběh života a zažitý pořádek.
d/ Ostruhova ul.
e/ Vlastní názor
f/ Přivedla žebráka na mizinu, Pan Ryšánek a pan Schlegl, Hastrman, Doktor Kazisvět, Týden v tichém domě, Figurky
g/ Pana Vojtíška z povídky Přivedla žebráka na mizinu. I jeho stála pomluva život.
3. a/ první zákazník
když není svatba na obzoru
položil dýmku na pultík
žejdлік – měrná jednotka
b/ slečna Poldýnka – nafoukaná, sebejistá, povýšená, nezdvořilá, přezíravá
pan Vorel – přehnaně uctivý, milý, P. chování jakoby nevidí
c/ dvěře, setníkovic slečna, byla silných ramen a boků, čtyřikráté,
jemnostslečinka, kuckla, usmívavě se poděkoval...
4. ***Lze očekávat, že studenti ocení umělecký přednes M. Růžka, který dělá povídku daleko srozumitelnější / tón hlasu, pauzy, melodie, výška hlasu, důraz.../***